

YOSHLAR OVOZI

BIZ - KELAJAK BUNYODKORIMIZ!

Ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy, adabiy-badiiy gazeta

#27 (16681)
2025-yil 9-iyul,
chorshanba

/yoshlarovozi

/yoshlarovozi

/yoshlarovozi.uz

Gazeta 1925-yildan chiqsa boshlagan

Foto: Rustam NAZARMAT

Har yili 30-iyunda yurtimizda keng nishonlanadigan Yoshlar kuni mammalakatimizda yosh avlodga ko'satsilayotgan yuksak e'tibor va g'amxo'rlik tim-soliga aylandi. Bu bayram nafaqat shukuhli tadbirlar, balki yoshlar hayotiga bevosita ta'sir qiluvchi muhim yangiliklar, dastur va tashabbuslarga boyligi bilan ahamiyatlidir. An'anaga ko'ra, shu kunda jamiyatimizning eng faol, tashabbuskor va o'tqidorli vakillari davlat mukofotlari bilan taqdirlanadi.

Bu yil bayram o'zgacha ruhda o'tdi. President Shavkat Mirziyoyevning yoshlar bilan bevosita va ochiq muloqot tarzidagi uchrashuv, yoshlarga samimiy munosabati, ularning fikr va takliflariga qulog tutishi, muloqot davomida ilgari surilgan muhim tashabbuslar yosh avlodda chuqur taassurot qoldirdi.

» 2-bet

HAR BIR YOSH – BIR IMKON, UMID, ~ kelajak

TA'LIMDA TENG IMKONIYATLAR

Davlatimiz rahbari uchrashuvda zamonaviy yoshlarni tarbiyalash, ularning intellektual salohiyatini yuksaltish, jamiyat va davlat hayotida faol ishtirokini ta'minlash, eng asosisi, er-tangi kun uchun mas'uliyatni his qiladigan, irodali, bilimli va ilgor fikrlaydigan avlodni shakkantirish borasida g'i tashabbuslarni ilgari surdi.

BIR MILLION SUN'YI INTELLEKT YETAKCHILARI

Yana bir muhim tashabbus sun'yi intellekt sohasini rivojlantirishga qaratilgan. 100 ta loyiha doirasida sun'yi intellektning milliy modelinasi ishlab chiqish va "Bir million sun'yi intellekt yetakchilari" dasturi orqali 100 ming nafr yoshni "AI-Study" platformasi asosida o'qitish rejalashtirilgan. Massachusetts texnologiya instituti ta'limga dasturi asosida darsliklarni yangilash, viloyatlarда 100 nafardan informatika o'qituvchilarini qayta tayyorlash belgilangan.

QIZLAR UCHUN RAQAMLI TARAQQIYOT YO'LI

Prezident qizlarning raqamli sohaladagi ishtirokinini kengaytirishga ham alohida urg'u berdi. 50 ming nafr qiz "Raqamli avlod qizlari" loyhasiga jalb qilinadi. Maktab o'quvchilari uchun "Mohirlik va biznes soati" joriy qilinib, ularning g'oyalari startapga aylantiriladi. Bu maqsadda 100 milliard so'm grant ajratiladi. OTMLar o'rtasida "Eng yaxshi kreativ g'oya" tanlovi o'tkazilib, g'olib startaplar uchun 300 million so'mgacha grantlar taqdim etiladi. Shuningdek, startaplarni prototipga aylantirish va sifodan o'tkazish xarajatlari "Yoshlar venchur jamg'armasi" hisobidan qoplanadi (50 ming dollargacha).

XALQARO HAMKORLIK

MDH

YOSHLAR ISHLARI

BO'YICHA

KENGASHINING

NAVBATDAGI

YIG'ILISHI BO'LIB

O'TDI

» 2-bet

2025-yil 2-3-iyul kunlari Ozarbayjonning G'abala shahrida Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligiga (MDH) a'zo mamlakatlar Yoshlar ishlari bo'yicha kengashining navbatdagi yig'ilishi bo'lib o'tdi. Tadbir 2025-yilda G'abala "MDH yoshlar poytaxti" maqomi berilishi munosabati bilan tashkil etilgan tantanali marosim doirasida o'tkazildi.

"VAQT KAPSULASI"

YOSHLARDAN 2075-YILGA XAT

» 2-bet

Z amonaviy dunyoda har bir davlat o'z kelajagini yoshlar salohiyati asosida barpo etadi. O'zbekistonda bu yondashuv davlat siyosatining ustuvor yo'naliishiga aylangan. Yoshlarni qo'llab-quvvatlash, ularning fikrini eshitish, orzu-intilishlarini rag'battantirish va ularni global tafakkurga yo'naltirish maqsadida qator loyihalar amalga oshirilmoqda. Shu yo'naliishda Yoshlar ishlari agentligi tomonidan amalga oshirilmoqda. Vaqt kapsulasi tashabbusi alohida ahamiyatga ega bo'ldi.

QOBILIYATDAN daromad KELADI

» 4-bet

"Hammasi maktab paytida qiziqishim orqali daromad topganimidan keyin boshlandi", deydi qahramonimiz Shahriyor Jalgashev. U 22 yoshda, Janubiy Koreyaning Gachon universiteti uchinchilagi bosqich talabasi. Uning ta'lim olishi, tajribalari va koreys ta'lim tizimi haqidagi fikrlari boshqarnikidan biroz farq qiladi.

Shahriyor o'qishga kirish jarayonida amaliy chizmazchilik imtihonlariga tayyorlangan. Yoshligidan rasm va chizmazchilikka qiziqishi borligi uni arxitektura yo'nalishini tanlashga undadi.

aslida ISSIQRQOQMI?

Y ozning jazirama kundari kundalik hayot bilan birga ish sharoitlarini ham og'irlashfirimoqda. Aholi orasida yana o'sha odatiy savol: "Mobil ilovalar 45-48 daraja ko'satsilayotgan bir vaqtda rasmiy manbalar nima uchun 42-43 darajadan yuqoriga chiqmaydi?" Go'yoki havo harorati ataylab pasaytirib ko'satilayapti.

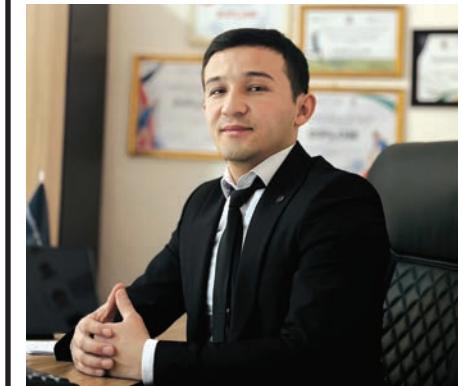
Shubhalarning fonida yana bir muammo bor. Ya'nii yuqori haroratta ishlash bilan bog'liq aniq me'yolar O'zbekistonda mayjud emasligi. Rivojlangan davlatlarda havo harorati o'rtacha 35 darajadan oshganda ish vaqtincha to'xtatilishi yoki ishchilarga kompensatsiya to'lanishi mumkin bo'lsa, bida jaziramada ishlayotganlar o'zi qila olgan ehtiyoj choralari bilangina cheklanishga majbur. Holbuki, harorat shunchaki statistik raqam emas, inson hayotiga bevosita ta'sir qiluvchi xavf omildir.

Xo'sh, rasmiy harorat ko'satsichilari qanchalik ishonchli? Issiqda ishslashga oid qanday xalqaro me'yolar bor? O'zbekistonda bu boradagi ehtiyojar va imkoniyatlar qayerda to'qnashmoqda?

Sog'lam

AVLOD
SOG'LOM
JAMIYATNI
QURADI

» 3-bet

30 -iyun – Yoshlar kuni munosabati bilan turli sohalarda yuqori natijalarga erishayotgan, faol yoshlar davlat mukofotlari bilan taqdirlandi. Ular orasida Qoraqalpog'iston Respublikasi To'rtko'l tumanidagi Navoiy mahallasi yoshlar yetakchisi Jamshidbek Ismoilov ham bor.

Jamshidbek Ismoilov yoshlar bilan ishslash, sog'lam turmush tarzini targ'ib etish borasidagi tashabbuslari, mahalladagi ijtimoiy faoliyoti oshirishga qo'shgan hissasi bilan ajralib turadi. Ayniqsa, uning yoshlar siyosatini joylarda targ'ib qilishdagagi sa'y-harakatlari, yangilikka intilishi va yetakchilik salohiyati yuqori baholandi. Bu yil u "Kelajak bunyodkor" medali bilan taqdirlandi.

Jamshidbek Ismoilov yoshlarni sportga jaib etish va ularning bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish maqsadida "Sport bu – hayot", "Sog' tanda – sog'lam aql", "Yoshlar sportda, g'alaba bizda" kabi shiorlar ostida targ'ib tadbirleri o'tkazib kelmoqda.

FOMO: XABARSIZLIK XAVOTIRI

» 4-bet

B ugungi kun odami kechagidan ko'proq biladi, ko'proq eshitardi, ko'proq ko'radi, shunga qaramay, o'zini ko'proq yo'qotadi ham. Hozirgi raqamli jamiyatga shunchalik singib ketgan bir holat borki, ko'chilik uni "shunchaki tashvishlanish", "yo-qimsiz holat", "odatiy hissiyor" sitafida qabul qiladi. Gap FOMO haqida. Ya'nii biror muhim voqeadan, imkoniyatdan yoki yangilikdan bexabar qolib ketish qo'rquvi.

HAR BIR YOSH – BIR IMKON, UMID, ~ kelajak

XORIJY TAJRIBA ALMASHINUVI

Yoshlar o'tasida kasibni musobalar o'tkaziladi, har bir yo'nalish bo'yicha yiliga 100 nafardan yosh xorijiy stajirovkaga yuboriladi. Har bir sohaga shu maqsad uchun 10 million so'mdan ajratadi. "Yoshlar biznesi" dasturi orqali 100 mingdan ortiq yosh, "Kelajaka qadam" loyihasi asosida 140 ming nafar OTM bitiruvchisi ish bilan ta'minlanadi. Shuningdek, olib ta'lif, texnikum va kasbiy ta'lif bitiruvchilarini ish beruvchilar bilan bog'laydigan elektron platforma ishga tushiriladi.

MAKTAB O'QUVCHILARI UCHUN AMALIYOT

Prezident tashabbuslarida yuqori sinf o'quvchilar ham e'tibordan chetda qolmadi. Har yili "Mening kasbim" tanlovi o'tkazilib, g'oliblar rivojlanigan mamlakatlarga kuzatuv va amaliyat uchun yuboriladi. Shu bilan birga, "Harakatda daromad" elektron tizimi orqali ta'tildagi 3 million yosh malaka talab qilmaydigan ishlar bilan band qilinadi. Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi esa "Kelajak liderlari" dasturi asosida 100 nafar salohiyatli yosh rahbarlikka tayyorlanadi.

Maktablar o'tasidagi aktiyorlik, musiqa va kitobxonlik tanlovlarining g'olib jamoalari uchun gastrol safarlar tashkil qilinadi, ular uchun maxsus avtobuslar ajratiladi. Ushbu jamoalar a'zolari madaniyat va san'at bilim yurtlari imtyozi qabul qilinadi. "Iqtidor" maktab ansambl tanlovning viloyat bosqichi g'oliblari esa bolalar va musiqa san'ati maktablarida bepul tashsil olish imkoniyatiga ega bo'lardilar.

"KELAJAK LIDERLARI"
DASTURI ASOSIDA 100
NAFAR SALOHİYATLI
YOSH RAHBARLIKKA
TAYYORLANADI.

HAR BIR YO'NALISH BO'YICHA YILIGA 100 NAFARDAN YOSH XORIJY STAJIROVKAGA YUBORILADI.

CHET TILINI O'RQATISHGA YANGI YONDASHUV

Son'gi yillarda mamlakatimizda yoshlar bilan ishlash tizimi davlat siyosati darajasiga ko'tarilib, bu bora da chuchur ishlodotlar amalga oshirilmoqda. Ayniqsa, "O'zbekiston – 2030" strategiyasida belgilangan maqsadlar yoshlarga oid davlat siyosating istiqbolli yo'nalishlarini aniq ko'sratib bermoda. Ushbu strategiyadan kelib chiqib, Sirdaryo viloyatida ham yoshlarni qo'llab-quvvatlash, kasbga yo'naltirish, ijtimoiy himoya qilish, ularning bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish bo'yicha tizimlarning ishlari yo'lg'a qo'yilgan.

**CHET TILIDAN
20 MING
SERTIFIKAT**

Prezidentning 2023-yil 11-sentabrdagi "O'zbekiston – 2030" strategiyasini 2023-yilda sifatli va o'z vaqtida amalga oshirish chora-tadbirlari to'grisida"gi PQ-300-sonli qarorida belgilangan maqsadlar ijrosi doirasida Sirdaryo viloyatida "Ibrat farzandlar" loyihasi orqali xorijiy tillarni o'rgatish bo'yicha yangicha yondashuv amaliyotga tatbiq etilmoqda. Bugungi kunga kelib "Ibrat academy" mobil ilovasi orqali 124 mingdan ortiq yoshlar 23 ta xorijiy til bo'yicha bepul ta'lif olib, ulardan 20 ming nafari sertifikatga ega bo'ldi.

Shuningdek, xalqaro imtihon tizimlariyuqori natija ko'sratgan 89 nafar yoshga 179,6 million so'mlik imtihon xarajatlari kompensatsiya qilindi. 2025-yil boshidan milliy sertifikat olganlar soni 587 nafarga yetib, ulardan 545 nafari B2, 42 nafari esa C1 darajasini qo'lg'a kiritdi.

Mirqodir SADULLAYEV,
Sirdaryo viloyati Yoshlar ishlari boshqarmasi boshlig'i

Davomi. Boshlanishi 1-sahifada.

"VAQT KAPSULASI" YOSHLARDAN 2075-YILGA XAT

Davomi. Boshlanishi 1-sahifada.

AVLODLAR O'RТАSIDАГИ КО'ПРИК

STRATEGIK LOYIHALARNING TARKIBIY QISMİ

"Vaqt kapsulasi" tashabbusi quydigi uch asosiy yo'nalishda o'z ifodasini topdi:

Tarixiy ong va milliy xotirani mustahkamlash. Yoshlar o'z fikrlerini kelajak avlodga yo'llar ekan, ular tarixiy ong va ma'naviy mas'uliyatni qoshiqlashdi. Bu tashabbus yoshlar orqali yozma shaklda qoldirish shakllari.

Axborot, raqamli madaniyat va ma'rifiy platformalarni hujjatlashtirish. "Vaqt kapsulasi"ga "Ibrat farzandlari", "Mutolaa", "Ming kitob", "UzChess" kabi loyihalarga oid materialiar joylashtirildi. Bu zamona o'quv vositalari, til o'rganish imkoniyatlari va yoshlarning intellektual qiziqishlari haqida kelajak uchun muhim dalil sifatida xizmat qiladi.

Yoshlar ishtirotini mustahkamlash va kelajak haqida fikrashni rag'batlanish. Loyiha jarayonida yoshlar nafaqat ishtirotchi, balki tashabbuskor bo'idi. Ular o'z ovozini yozma shaklda qoldirish orqali yozma shaklda qoldirish shakllari.

"Vaqt kapsulasi" tashabbusi yoshlarning jamiyatdagi rolini e'tirof etgan, ularning fikrini qadrlagan va uni abadiylashtirishga xizmat qilgan yirik ma'naviy loyihadir. Tashabbus bugungi yoshlarning strategik fikrashi, ma'naviy dunyosi va ilmiga chanqoqligini ifodalaydi.

Mohinur INAMOVA,
Strategik rejalashtirish,
istiqboliy loyihalar va
metodologiya bo'limi boshlig'i

XALQARO HAMKORLIK

MDH

YOSHLAR ISHLARI BO'YICHA KENGASHINING NAVBATDAGI YIG'ILISHI BO'LIB O'TDI

Davomi. Boshlanishi 1-sahifada.

2026-YILDA QOZOG'ISTON RESPUBLIKASIDA MDHNING BIRINCHI VOLONTYORLAR FORUMINI O'TKAZISH TAKLIFI MA'QULLANDI.

Yig'ilishda Ozarbayjon, Belarus, Qozog'iston, Qirg'iziston, Rossiya, Tojikiston va O'zbekiston delegatsiyalari, shuningdek, yoshlar bilan ishlovchi tayanch tashkilotlar hamda MDH Jstrojiga qo'mitasi vakillari ishtiroti etdi.

Hamdo'stlik davlatlarida yoshlar siyosati yo'nalishda olib borilayotgan ishlar ko'rib chiqildi. Jumladan, Ozarbayjonda davlat yoshlarni siyosatining amalga oshirilishi tahlil qilindi, 2024-yil "MDHda Volontyorlar harakati yili" yakunlari sarhisob qilindi.

Shuningdek, 2025-yilda Ikkinci jahon urushidagi g'alabaning 80 yilligi munosabati bilan e'on qilingan "Natsizmaga qarshi kurashda tinchlik va birlik yili" doirasida o'tkaziladigan tadbirlarda yoshlarning faol ishtirotini ta'minlash masalasi muhokama qilindi. Ishtirotchilar Xalqaro yoshlar hamkorligi strategiyasi hamda 2025-2026-yillariga mo'ljalangan Yoshlar volontyoriylik harakatini rivojlanishini konsepsiysi doirasida amalga oshiriladigan chora-tadbirlar rejasining bajarilishi bo'yicha fikr almashdilar.

Yig'ilish yakunida ishtirotchilar Gabala shahrining yoshlar uchun yaratilgan infratuzilmasi bilan yaqindan tanishdi.

Kelajak buniyodkori

Qoraqalpog'iston Respublikasi

To'rtko'l tumanidagi Navoiy mahallasi yoshlar yetakchisi

"SINOVLARGA TASLIM BO'LMADIM"

Jamshidbek Ismoilov sog'lam turmush tarziga amal qiladi, sport bilan mutazam shug'ullanadi. Sport yordamida yoshlarni jinoyatchilik, giyohvandlik va bekorchilikdan yiroq tutishiga intildi.

Jamshidbek faoliyatining dastlabki yilida futbolchilik bilan shug'ullan - Qoraqalpog'iston 2-ligasida o'ynochi "To'rtko'l" klub sharafini himoya qilgan. Afsuski, jarohat tufayli futbol tark etishga majbur bo'ldi. Ammo uning g'alabaga bo'lgan ishtiyogi so'nmadi.

- *Futbol bolalikdagi orzum edi, - deydi Jamshidbek Ismoilov. - Har bir mashg'ulot, har bir o'yinda bor kuchim bilan harakat qildi. Afsuski, hayotda hammasi rejadagidek ketavermaydi. Oyoqdan olgan og'ir jarohatim futbolchilik faoliyatimni erta yakunlashga majbur qildi. O'sha paytalar ruhiy ihatdan og'ir bo'lgan. Yillar davomida qurilgan maqsadlarim ber lazhada qulab tushgandek tuyulgandi. Lekin men bu sinovga taslim bo'lmadim. Ozimni boshqa yo'nalishda sinab ko'rishga qaror qildim va yoshlarga xizmat qilish yo'lini tanladim. Bugun yoshlar yetakchisi sifatida mahalladagi har bir orzu boshga ko'mak berish, ularga imkoniyatlar eshigini ochish menga kuch va ilhom bag'ishlaydi. Shuni angladimki, hayotda yo'gotish emas, undan keyin nima qilishning muhim. Men jamiyatga foydali bo'lish, boshqalarning orzulariga qanot bo'lish yo'lini tanladim.*

Qahramonimiz O'zbekiston futbol assotsiatsiyasining futbol murabbiylariga beriladi - "D" toifadagi litsenziyasiga ega. Bolalar va o'smirlar sport maktabida murabbiylik qilgan.

BIRLIK VA IQTIDOR MAYDONI

Yoshlar yetakchisining tashabbusi bilan mahallada havaskorlar o'ttasida turli musobaqlar o'tkazib kelinmoqda. Mini-futbol bo'yicha "Navoiy kubogi", shaxmat-shashka turniri, armrestling va turnikda tortilish musobaqlari, qizlar o'ttasida yugurish bellashuvlari va hokazo.

ILMLI QIZLAR HAMJAMIYATI NOAN'ANAVIY KREATIV FORUMI

Yoshlar ishlari agentligi tashabbusi bilan navbatdagi "Kelajak: ilmlli qizlar hamjamiyati" noan'anaviy kreativ forumi tashkil etildi. Forumda 100 nafarga yaqin faol yosh xotin-qizlar ishtirok etdi.

Tadbir davomida turli sohalardagi mutaxassislar tomonidan ilhomlantruvchi taqqidmolari, foydali maruzalar va tajriba mashuvilar bo'lib o'tdi. Loyihaning bitiruvchilari ham taqdirlandi.

Ishtirokchilarga sertifikatlar, kitoblar to'plami, "Ibrat farzandlari" loyihasining "Su-

per Start" dasturi doirasida ingliz tilini sun'iy intellegit yordamida o'rganish imkonini beruvchi vaucherlar hamda esdalik sovg'alar topshirildi. Tashkil etilgan jamoavly fotosessiya esa qizlar uchun unutilmas xotira bo'ldi.

AVLOD - SOG'LOM JAMIYATNI QURADI**NATIJA HARAKATDA!**

Mahalla yoshlari sport musobaqlarida yuksak natijalarga erishmoqda. Xususan, qizlar jamoasi mini-futbol bo'yicha DXX kubogagi tuman bosqichida ketma-ket uch mavsum 1-o'rinni egallagan. Yigitlar jamoasi ham yuqori natijalarini qo'lg'a kiritmoqda - ular o'tgan mavsumunda DXX kubogi doirasidagi tuman bosqichida futbol bo'yicha 2-o'r'in, mini futbol bo'yicha 3-o'rinni egallagan.

"Besh tashabbus" olimpiadasining voleybol musobaqlarida ham mahalla yoshlari muvaffaqiyatlari qatnashdi. Ichki ishlari vazirligi kubogining Qoraqalpog'iston bosqichida 16-21 yosh toifasida 1-o'r'in, 22-30 yosh toifasida 3-o'rinni egallab, respublikada ham faol ishtirok etdi.

YANGI BOSQICH SARI

Jamshidbek Ismoilovning fikricha, har qanday tashabbus davomli bo'lishi, tizimli yondashuvga asoslanishi zarur. U kelgusida amalga oshirishni rejalashtirayotgan yo'nalishlar ham barqarorlik va natijadorlikni ta'minlashga xizmat qiladi. Quyida uning kelajakdagi rejalariга to'xtalamiz.

"To'rtko'l tumanligi" ni rasmiy darajaga ko'tarish. Bu borada u O'zbekiston Profesional futbol ligasi hamda O'zbekiston futbol assotsiatsiyasi bilan hamkorlik o'rnatish ustida ishlamoqda. Ligaga qatnashayotgan havaskor jamoalarning malakasini oshirish, hakamlar faoliyatini tizimlashtirish va sovrin jamg'armasini kengaytirish rejalashtirilgan. Natijada bu loyiha butun tumandagi uyushmagan yoshlarni sport orqali ijtimoiy hayotga jalb eishishda samarali vositaliga aylanadi.

Sport orqali ijtimoiy uyg'onish" tashabbusi. Jamshidbek jinoyatchilik, giyohvandlik va bekorchilikka qarshi kurashishda sportning kuchli vosita ekanini chuqur anglab yetgan. Shu bois, "sariq" va "qizil" toifaga kiruvchi yoshlar uchun sport orqali ijtimoiy reabilitatsiya dasturlarini ishlab chiqishni o'yalamoqda.

Tashabbuslarni raqamlashtirish va monitoring qilish. Jamshidbek Ismoilov har bir tashabbusda oshiqlik va hisobdorlik tamoyiliga amal qiladi. Yaqin kelajakda "Navoiy sport harakati" nomli telegram-bot yoki mobil ilova yaratish rejalashtirilgan. Platforma orqali barcha sport tadbirlari, jamoalar, natijalar, mashg'ulotlar jadvali va ro'yxatdan o'tish tizimi markazlashtiriladi.

Eng muhim strategik reja - o'z tajribasini tuman va Qoraqalpog'iston mijoyosida ommalashtirish. Bu borada u "Sport yetakchilari maktabi" ni tashkil etish, o'z tajribasi asosida metodik qo'llanma tayyorlash va boshqa yetakchilarga amaliy yordam berishni rejalashtirigan.

Muhammadshukur MUHAMMADJONOV, "Yoshlar ovozi" muxbir

aslida**ISSIQROQMI?**

Shahobiddin LUQMON
tayyorladi.

Davomi. Boshlanishi 1-sahifada.

Foto:
Xolida MUSULMON

JST va Xalqaro Mehnat Tashkiloti (XMT) birgalikda ishlab chiqqan "Beat the Heat" tashhabbusi dunyo davlatlariga jazirama ob-havo sharoitida ishchilarning sog'lig'i va xavfsizligini ta'minlash bo'yicha taysiyalar beradi. Bu taysiyalar asosida harorat haddan tashqari ko'tarilganda favqulodda choralar ko'rish, xabardor qilish tizimlari yaratish, shuningdek sog'liqni saglash, infratuzilma va mehnat muhofazasi tizimlarini birlgilikda ishga solish kezakli belgilab berilgan.

Masalan, Germaniyada ochiq havodagi ish joyida harorat 35 darajadan oshsa (ofis va yopiq joylarda 26 daraja), ish beruvchi ishchilarni maxsus sovitish vositalari yoki dam olish sharoitlari bilan ta'minlashi shart. Agar bunday imkoniyat bo'limasa, ish vaqtinchada tashqil qiladi. Fransiyada esa 33 darajadan haroratdan boshlab ishchilarga har 20 daqiqada suv ichish va soyada dam olish taysiya etiladi. Ayrim korxonalarida ish vaqt jazirama kundalar avtomatik tarzda qisqartiriladi.

AQShda OSHA (Mehnat xavfsizligi va salomatligi boshqarmasi) 32-35 daraja oralig'ida ishchilarning sog'lig'i kuza tish, ularni doimiy suv bilan ta'minlash, dam olish intervallarini oshirish kabi choralarini qat'iy taysiva qiladi. Agar harorat 39 darajadan yuqori bo'lsa, ochiq havodagi jismoniy ishlari xavfli deb topiladi va vaqtinchada to'xtatiladi. Ayrim shaturlarda bunday hollarda ishchilarga qo'shimcha haq bo'lanadi yoki ish grafigi sutkaning salqin soatlariga ko'chiriladi.

Yaponiyada esa "issiqlik stressi indeksi" (WBGT) asosida maxsus tizim ishlab chiqilgan. Bu indeks faqat havo haroratinemas, balki namlik, shamol va quyosh nurlanishni ham hisobga oladi. Agar WBGT 31 birlikdan oshsa, jismoniy ishlari to'liq to'xtatiladi. Bundan tashqari, yirik kompaniyalarda haroratga moslashtirilgan kiyim-bosh, ventilyatsiya va mobil soyabonlar kabi muhofaza vositalari majburiy hisoblanadi.

Bu kabi tajribalar va choralar shuni ko'rsatadi, butun dunyoda issiqlik xavfli omil sifatida qabul qilinadi, u befarqliq bilan qaraladigan raqam emas. Tabiiyki, bunday issiq haroratda ishslash inson hayotini va salomatligi uchun tahdiddir.

Ayman shuning uchun ko'plab mamlakatlarida mehnati muhofaza qilish tizimi ekstremal ob-havo sharoitiда alohida mehnatzimlar bilan kuchaytirilgan.

Havo harorati baland bo'lsa, mehnat jaryoni oddiy ish emas, xavf ostidagi faoliyatga aylanadi. Juhon Sog'ligini Saqlash Tashkiloti (JSST) hamda boshqa xalqaro tashkilotlar bu borada aniq va qat'iy taysiyalar ishlab chiqqan. Unga ko'ra, yuqori haroratda jismoniy mehnat yurak-qon tomir tizimiga ortiqchalar yuklama beradi, organizmida suv tanqisligiga olib keladi va o'gir hollarda issiq urishi yoki hatto o'limga sabab bo'lishi mumkin. Inson organizmi jismoniy ish paytida tana harorati 38 darajadan oshganda xavfli chegaraga yaqinlashtadi. Agar chuqur tana harorati 39 darajani tashkil etsa, darhol ishlari to'xtatish zarur.

Ko'plab mamlakatlarda issiqlik xavfini baholashda issiqlik stressi indeksi (WBGT) qol'laniladi. Bu indeks asosida darajasi baholanadi va ishlarga nisbatan chora-tadbirlar belgilanadi. Shuningdek, Xalqaro Sog'ligini Saqlash va Mehnat Xavfsizligi tashkilotlari bir qator chora-tadbirlarini majburiy deb hisoblaydi:

- ishchilarni soyadagi yoki ventilyatsyalangan joyda ishlatish;
- har 15-30 daqiqada dam olish vaqtlanini belgilash;
- doimiy ichimlik suvi bilan ta'minlash;
- yangi ishchilarga organizmni isisqqa moslashtirish uchun kamida 7-14 kunlik "akklimatizatsiya" davrini belgilash;
- jamoa bo'lib ishlaganda, ishchilar bir-birining holatini nazorat qilishi ("buddy system").

Iqlimshunosning aytilishicha, hozirgi vaqtida yer satidagi harorat (havo harorati emas) 62 darajagacha yetgan. Cho'l hududlarida esa bu ko'rsatkich 80 darajaga chiqishi mumkin. Mintaqamizda o'rtacha inson tana harorati (36,6°C) dan yuqori ko'satichilarda odam tanasi to'g'ridan to'g'ri isisqilashda ta'sirlana boshlaydi.

Mobil ilovalardagi farqlar masalasida "Minglab shunaqa ilovalar bor. Qaysi ilovaladan foydalishayotganini bilmaymiz. Ishonchli ilovalar ham bor. Lekin ilovalardan juda ham kamchilik foydalananadi", deydi Abdulahotov. Shuningdek, u forca.com kabi ba'zi manbalarni ishonchli deb hisoblash mumkinligini qo'shimcha qilgan.

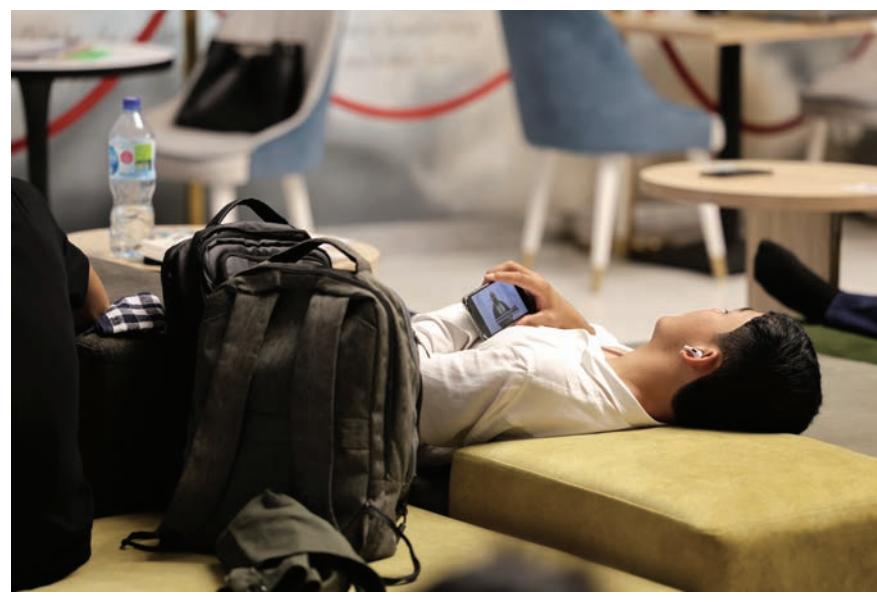
Eng muhim, u haroratlar ataylab o'zgarilmasligini aniq aytadi: "Agar kamchiliklariga yo'q o'yilsa, javobgarlik bor. Masalan, Toshkent uchun 42 daraja berilisa, u 43 yoki 41 bo'lishi mumkin. Agar 40 yoki 44 bo'lib, farq 1 darajadan oshil ketsa, sinoptika nisbatan chora ko'riladi. Chunki u qaysidir metodlar asosida to'g'ri ishlanagan bo'ladi", deydi qo'shimcha qiladi iqlimshunos.

Shuningdek, Erkin Abdulahotov iqlim o'zgarishi fonda O'zbekistonda ham mehnat muhitida haroratga oid standartlar ishlab chiqilishi kerakligini ta'kidlaydi. "Masalan, 41 darajadan yuqori bo'lganda tashqi muhitda ishlaydiganlar uchun qandaydir kompensatsiya to'lash yoki kunduzgi ishlari kechgacha surish mumkin", degan taklifi bildiradi.

FOMO:

XABARSIZLIK XAVOTIRI

Davomi. Boshlanishi 1-sahifada.

Kechki soat ikki, ammosiz hali uyquga ketganganing yo'q, ijtimoiy tarmoqlardagi o'zingizga yoqqan blogerlarning hayotini kuza-tib, videolar ko'rib yotibsiz. Shu payt xuddi sizdek behalovat do'stingiz "Guruha qara, shuncher gapdan qolib ketding", deb yozdi, buyuk bir kashfi-yotdan bexabar qolgan insondek guruhga kirsangiz, minglab o'qilmagan xabarlar. Bu payt vahima xuriji so-dir bo'ladi: "Endi nima deb suhbatta qo'shilsam ekan, shunchasini o'qib chiqqumimcha suhab tugab ketadi-ku" deb boshingiz qotadi. Tanishmi bu holat?

FOMO atamasini birinchi mar-ta 2004-yilda amerikalik shifokor Dan Herman ishlatqan, biroq bu tushun-cha keng ommaga Patrick J. McGin-nising 2013-yildagi "Harvard Business Review"da maqolasidan so'ng tanila boshladи. U FOMOni "doimiy ravishda boshqa joyda, boshqa odam-larda yoki boshqa voqeqlika niadir yaxshiroq bo'lishi mumkinligi haqidagi xavotir" deb ta'riflagan.

Bugun FOMO ko'pincha ijtimoiy tarmoqlar bilan bog'lanadi. Instagramda do'stingiz dam olish yoki ya-ni marrallarni zabit etish maqsadida xorij safarida, X tarmog'ida ham-kasbingiz yangi loyiha boshlagan, Telegramda kimdir nimadir qilyapti. Siz esa bu holatda telefonni o'chirib qo'yishga jur'at eta olmaysiz, ettimol, shu safan aynan nimandir qolib ke-tishingiz mumkin.

Psixologik tadqiqotlarda FOMO asosan ijtimoiy taqqoslash nazariyasi (Social Comparison Theory) bilan bog'liq. Bu nazariyani 1954-yilda psixolog Leon Festinger ishlab chiqqan bo'lib, odamlar o'zlarining ijtimoiy maqomini boshqalarniga qarab ba-holashga moyil ekanimi ko'satgan. Bu holat ba'zida ijobjiy va salbiy oqibatlar-ga olib kelgan.

2020-yilda "Computers in Human Behavior" jurnalida chop etilgan tad-qiqotda shifokor Endryu K. Przybyski shunday deydi: "FOMO shunchaki yo-qimiz hissiyor emas, u odamni doimiy

ijtimoiy tarmoqda qolishga majbur qiluvchi mexanizmdir. Bu esa insonning hayotiy ehtiyojlarini va qadriyatini ikkinchi o'rninga tushiradi".

Magnit-rezonans tomografiya (MRT) orqali o'tkazilgan tajribalarda FOMOga yo'liqqaq insonlarda dopamin ishlab chiqarish ortishi aniqlangan. Dopamin miyada va tanada ta-biy ravishda ishlab chiqariladigan gormon va aynan rag'bat hissi bilan bog'liq neyrontransmitter hisoblanadi. Odam FOMO orqali yangi ma'lumota ega bo'lisha o'ziga "psixologik rag'bat" beradi, lekin bu vaqtinchaga va keyin asosan ichki notinchilik bilan al-mashinadi. 2023-yil hisobotiga ko'ra, 16-29 yosh oralig'idagi foydalanuv-chilarning 69 foizi ijtimoiy tarmoqlarni "biror narsani o'tkazib yubormaslik, doimiy ravishda e'tibor mar-kazida qolish" uchun tez-tez tekshiradi. FOMO nafaqat ruhiy holatiga, balki ijtimoiy hayotga, mahsuldarlikka, hattoki inson o'zini qanday anglashiga ham bevosita ta'sir ko'sratmoqda. Esseks universiteti tadqiqotida bir haftalik "ijtimoiy tarmoq detksi"-da (ijtimoiy tar-moqdan tanaffus) qatnashgan talabalarning 73 foizining ruhiy holatida yaxshilanish sezilgan.

Biz ham kichik tad-qiqot sifatida kishilar bilan suhbatalishib ko'rdik, Muhammamoy Egamberanova, 20 yoshda, Toshkentda yashaydi. U deyarli har kuni TikTok va Instagram kabi ijtimoiy tar-moqlarda kamida 3-4 soat vaqt o'tkazadi. U bilan suhbatalashganimizda shundan dedi:

"Do'starim har kuni yangi postlar, 'story'lar joylashadi. Kimdir Dubayda, Misrda, kimdir yangi telefon oлgan, song'a qilingan qimmatba-ho narsalar, taqinchoqlarni sur'atga olib ushaladi. Men ular joylaganlarini ko'rmasam, go'yoki ular bilan mu-loqotda o'zimni noqulay, e'tibordan

garlik jarayonlariga murabbiy sifatida Shayxontohur tumani Bolalar va o'smirlar sport maktabi futbol murabbiyi Yoqubjon Xoliqjonov jalb etilgan. Murabbiy jamoa bilan 2025-yil mart oyidan buyon haftaning uch kunida mashg'ulotlar o'tkazib kelmoqda.

Ibn Sino mahallasi qizlar jamaosida hozirda 10 nafar faol ishtirokchi bor. Ular avvalgi yillarda ham salmoqli yutuqlarga erishib kelmoqda.

Jamoia jorty yilda mini futbol bo'yicha o'tkazilgan DXX kubogi musobaqasining tuman bosqichida munosib ishtirok etib, 1-o'rinni qo'nga kiridi va Toshkent shahri bosqichiga yo'llanma oldi. 2025-yil 27-iyun kuni boshlan-gan shahar bosqichida esa qur'a natjisiga ko'ra ilk o'yinda Shayxontohur tumani vakillari yunusobodliklar bilan bellashdi va 1:0 hisobida g'alaba qozondi.

Bu yutuq zamirida bir necha oylik mashaqqatlari mehnat, iroda va qat'iyat mujassam. Jamoaning tayyor-

66
ODAMLAR O'ZLARINI
DOIM BOSHQALAR BILAN
SOLISHTIRGANDA BAXT
DARAJASI KESKIN
PASAYADI.

garlik jarayonlariga murabbiy sifatida Shayxontohur tumani Bolalar va o'smirlar sport maktabi futbol murabbiyi Yoqubjon Xoliqjonov jalb etilgan. Murabbiy jamoa bilan 2025-yil mart oyidan buyon haftaning uch kunida mashg'ulotlar o'tkazib kelmoqda.

Ibn Sino mahallasi qizlar jamaosida hozirda 10 nafar faol ishtirokchi bor. Ular avvalgi yillarda ham salmoqli yutuqlarga erishib kelmoqda.

• 2023-yilda DXX kubogi tuman bosqichida 2-o'rinni;

• 2024-yilda Toshkent shahar bosqichida 3-o'rinni.

Ularning endigi maqsadi – 2025-yil DXX kubogining shahar va respublika bosqichlarida 1-o'rinni egallashi.

SPORT VA g'alaba SARI

Shayxontohur tumanidagi Ibn Sino mahallasida ma-halla yoshlari, xususan, qizlar orasida sportga bo'lgan qiziqishni oshirish, ularni turli sport turlariga jalb qilish borasida tizimli ishlar olib borilmoqda. Mahalla yoshlar yetakchisi Fazilat Abdullayeva tashabbusi bilan tuzilgan qizlar mini futbol jamoasi so'ngi ikki yil ichida sezilarini yutuqlarga erishib kelmoqda.

Jamoia jorty yilda mini futbol bo'yicha o'tkazilgan DXX kubogi musobaqasining tuman bosqichida munosib ishtirok etib, 1-o'rinni qo'nga kiridi va Toshkent shahri bosqichiga yo'llanma oldi. 2025-yil 27-iyun kuni boshlan-gan shahar bosqichida esa qur'a natjisiga ko'ra ilk o'yinda Shayxontohur tumani vakillari yunusobodliklar bilan bellashdi va 1:0 hisobida g'alaba qozondi.

Bu yutuq zamirida bir necha oylik mashaqqatlari mehnat, iroda va qat'iyat mujassam. Jamoaning tayyor-

YOSHLAR OVOZI

BIZ - KELAJAK BUNYODKORIMIZ!

Muassis:
Ozbekiston yoshlar ittifoqi
Markaziy Kengashi

Bosh hamkor:
Ozbekiston Respublikasi
Yoshlar ishlari agentligi

Bosh muharrir:
Hamza ABDULLAYEV

Mas'ul muharrir:
Muhammadshukur MUHAMMADJONOV

Navbוחчи мухаррир:
Shahobiddin LUQMON

Fotograf:
Xolida MUSULMON

Gazeta O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi
huzuridagi Axborot va omaviy kommunikatsiyalar agentligida
2020-yil II-dekabrda № 0242 raqamli bilan qayta ro'yxatdan o'tgan.

Gazeta materialari tahririyat kompyuter markazida terildi va sahifalandi.

Tahririyat manzili: 100000, Toshkent, Mustaqillik shoh ko'chasi, 2.

Telefon: (71) 233-22-16.

Sharq nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi
bosmaxonasida, A-2 formatida chop etildi.

Hajmi – 2 bosma tabaq.
Korxonha manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41. Indekslar: 203, 3203.
Bahosi kelishigini naxda. Buyurtma G-708, Addasi 10395.

Boshishga topshirish vaqt – 21.00. Topshirildi – 20.00.

Saytimiga o'tish uchun
QR-kodni telefoningiz
orqali skener qiling.

ISSN 2018-1998

97720101411000

/yoshlarovozi

/yoshlarovozi

/yoshlarovozi.uз

Davomi. Boshlanishi 1-sahifada.

- *Bolaligimda tasviriy san'at va chizmachilik fan-laridan doim a'lo baho olardim. Men chizgan rasmlarni sindoshlarim va o'qituvchi-larim hayrat bilan tomosha qilardi. Shundan keyin ta'til vaqtida bolalar bog'chasi ning devorlariga rasm chizishni boshlab, o'z daro-madimga ega bo'lganman. Bu kabi vaziyat, menimcha, har qanday insonni qiziqtiq may qolmaydi. Ayniqsa, chiroyli rasmlarga to'la devoni ko'rgan bolalarining quvonchi hali ham ko'z oldimda.*

QOBILIYATDAN daromad

KELADI

Shahriyori maktabni tomonlagach, qaysi universitet unga mos kelishini bi-

lish uchun universitetlar bilan tanishib chiqqan. Aytishicha, o'sha payt Toshkent arxitektura-qurilish universitetiga farq qiladi. Chunki Toshkentda o'qish etralabdan kechgacha bo'lgan va boshqa payt o'quv binosiga hech kim kiritilmagan. Dars paytlari ham ID kartasi yo'q yoki olib kelishni unutgan talabalar o'qishga kiritilmas edi.

- *Toshkentda Kimyo xalqaro universitetining 2 yil Toshkentda, 2 yil Koreyadagi Gachon universitetida o'qish haqidagi shartnomasi bor. Mana shu imkoniyatdan foydalanib, Koreya universiteti uchun hujjat yig'ishga kirishganman. Hujjatlarim topshirishda eng muhim narsa — ularni vaqtida va to'g'ri tayyorlash. Men ham shu xatoni qilganman. Hujjatlarim erta tayyor bo'lgan, lekin topshirish vaqtini o'tkazib yuborganman. Keyin qayta hujjat tayyorlashga majbur bo'ldim.*

Janubiy Koreyaga o'qishga kelgach, Gachon universitetining talabalar uchun yaratgan sharoitlari Shahriyorni hayron goldirgan. Universitet hududi juda katta, ikkita katta kutubxona, sport zallari va boshqa ko'plab imkoniyatlar mavjudligi talabalarga har taraflama quayliy yaratadi. Bundan tashqari, qat'iy forma joriy etilmanligi, hatto shippakda darsga keladigan talabalarning borligi qahramonmizning etiborini tortmay qo'yagan.

- *O'quv binosi 24 soat ochiq bo'lib, istalgan paytda kirib, dars tayyorlash yoki boshqa mashg'ulotlari bilan shug'ullanish mumkin. Bu jihatlar Toshkentda KIUT bilan solishtirilganda Gachon universitetida anche farq qiladi. Chunki Toshkentda o'qish etralabdan kechgacha bo'lgan va boshqa payt o'quv binosiga hech kim kiritilmagan. Dars paytlari ham ID kartasi yo'q yoki olib kelishni unutgan talabalar o'qishga kiritilmas edi.*

- *Menga eng yoqqan jihat esa Gachon universiteti talabalarga GPA bali va darsda qatnashish darajasi ga ko'ra grant ajratadi. Buning uchun ham alohida ariza berish shart emas. Toshkentda esa grant yutishning o'ziga yarasha mashaqqatlari bo'lgan. Talaba a'lo bahoga o'qisa-yu, universitetning tashkiliy ishlariда faol qatnashmasi, grantdan umudini uzishi mumkin.*

Dars jarayoni O'zbekistondagi ta'limga o'xshash. Professorlar darsga puxta tayyorlanib keladi. Shu bilan birga, xuddi boshqa universitetlarda qoladigan davomat masalasiga alohida e'tibor qaratiladi. Davomat past bo'lsa, imthonlardan o'tish qiyin kechadi. Shahriyoring aytishicha, u Koreyada ta'lim olish jayaronida hozircha kamchiliklarni ko'rmagan va bu yerda o'qishni boshqa tengdoshlariga bemolol tavsija qila oladi.

Sarvinoz KOMILOVA,
"Yoshlar ovozi" muxbirini
yoshlar ishlari agentligi tomonidan qolilarga grand berilishi shular jumlisdandir. Bu chora-tadbirlar yoshlarni yangi kasblarni o'ganishiga, o'z biznesini tashkil qilishiga undamoqda, shuningdek, yurtimiz ilmiy hamjamatiyadun munosib o'rinni egallashiga imkon yaratadi.

OLTIN AVLOD VA YANGI IMKONIYATLAR

Mamlakatimiz taraqqiyotining pojdevori yosh avlodini Shu bois Prezidentimiz yoshlar muammolari alohida e'tibor qaratib kelmoqda. So'nggi yillarda davlat rahbari bilan yoshlar o'tasida o'tkazilgan uchrashuvlar faqat samimiy muloqot bo'lib qolmay, yoshlar uchun yangi imkoniyatlar eshigini ochadigan muhim maydonga aylandi. Uchrashuvlarda Prezidentimiz yoshlarning har tomonlama rivojanishi, ta'lim olishi, ishlarni ta'minlanishi, sog'lon va faol hayot kechirishi uchun keng imkoniyatlar yaratishiga qaratilgan aniq chora-tadbirlarni taqdim etmoqda.

SIFATLI TA'LIM

Ta'lim sohasidagi islohotlar yoshlar uchun imkoniyatlarini kengaytirmoqda. Davlat grantlari soni orifish, oly va o'rta maxsus ta'lim muassasalarida yangi o'quv dasturlarining joriy etilishi yoshlarni zamonaviy bilimlar bilan ta'minlashiga xizmat qiladi. Ayniqsa, xorjida malaka oshirish va ilmiy tadqiqotlar olib borish imkoniyati kengayb borayotgani yoshlarning ilm-fanga qiziqishini oshirmoqda. Bu esa mamlakatimiz dunyo ilmiy hamjamatiyadun munosib o'rinni egallashiga imkon yaratadi.

IQTISODIY MUSTAQILLIK

Yoshlarni ishlarni ta'minlash va iqtisodiy mustaqil bo'lishini ta'minlash davlatimiz siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan birlidir. Startaplarini qo'llab-quvvatlash, yosh tadbirkorlar uchun imtiyozli kreditlar ajratish, biznes boshlash uchun qulay shart-sharoitlarni yaratish bo'yicha dasturlar faol amalga oshirilmoqda. Oly o'quv yurtlari o'tasida startap bo'yicha "Eng yaxshi kreativ g'oya" tanlovni o'tkazib, g'oliblarga 300 million bo'lib qolayga qo'shga grand berilishi shular jumlisdandir. Bu chora-tadbirlar yoshlarni yangi kasblarni o'ganishiga, o'z biznesini tashkil qilishiga undamoqda, shuningdek, yurtimiz ilmiy hamjamatiyadun munosib o'rinni egallashiga imkon yaratadi.

Yaratilib berilayotgan imkoniyatlar har bir yoshning o'zini rivojantirishi, ijtimoiy va iqtisodiy jihatdan mustaqil bo'lishiga xizmat qiladi. Oltin avlod sifatida bizning vazifamiz bu imkoniyatlardan oqilonla foydalanib, yurtimizini yanada rivojantirishda faol ishtirok etishdir. Har birimizning jasoratimiz, bilmizim, yurtimiz kelajagini barpo etadi. Yoshlar jamiyatning haqiqiy ustunlari va pojdevoridir. Ularning faol ishtiroki, innovatsion yondashuvni va fuqarolik pozitsiyasi yurtimizning har tomonlama rivojanishiga asos bo'ladi. Har bir yosh o'zining jamiyat